

SOLIDAIR MET GUATEMALA
(Grupo belga SOLIDARIO CON GUATEMALA)
Langestraat, 6 – B-9300 Aalst - Bélgica
Tel.: 053/62 94 76
E-mail: guidods@skynet.be
monique.ba@skynet.be
Website: <http://www.solidairguate.be/>
Rek.Nr.: R en Vr Guatemala - BE53 9795 4510 6053

Aalst, 4 maart 2018

Info Brief 67

▣▣ Afscheid van een solidaire vriend Enrique Corral

Een brokje geschiedenis

Einde jaren '60 - begin jaren '70. Met een groep missionarissen van Scheut (CICM) kozen we ervoor om, samen met missiezusters van de Jacht-Heverlee (ICM), vanuit de parochie-pastoraal basisgemeenschappen te promoten in de zuidkust onder de mestiezen. De inspiratie kwam vanuit de bevrijdingstheologie.

Ondertussen deed een groep Guatemalteekse en Spaanse jezuïeten hetzelfde in de streek van El Quiché onder de inheemse bevolking. Een van hen was **Enrique Corral, geboren in Matute (Logroño) in de Spaanse wijnstreek La Rioja in 1946.**

Einde jaren '70 brachten mestiezen- en inheemse leiders van die basisgemeenschappen een boerenorganisatie op de been, die ze CUC noemden.

Begin de jaren '80 lanceerde de nieuwbakken organisatie een **legendarische staking in de suikerrietplantages van de zuidkust.**

Inmiddels militariseerde de legerleiding de samenleving alsmaar meer en meer. Iedereen die op een of andere manier oppositie voerde, ook in pastorale kringen, liep gevaar. Het was een kwestie van zich terug te plooiën, onder te duiken of te vluchten. Enkelen kozen om zich aan te sluiten bij het gewapend verzet. Zo ook Enrique onder de schuilnaam 'Abel.'

(foto: Piet den Blanken - 2013)

'Het repressieve regime liet geen plaats open voor legale actie noch op politiek noch op sociaal gebied. Het was een autoritair militair regime. Het sloot elke ideologie uit die niet met die van hen overeenstemde. Wij leefden met de ideologie van de onderdrukte, die van Paulo Freire vanuit de bevrijdingstheologie. Wij hadden het over de aansluiting van de inheemse gemeenschappen in de maatschappij. Het regime beschouwde het als iets subversiefs en vervolgde ons.'(Enrique)

Vredesakkoorden

Gewapend verzet tegen onderdrukking door grootgrondbezitters en corruptie van de overheid was reeds veel vroeger begonnen, reeds in 1962. Maar na vele jaren van ellende en bloedvergieten besloten de betrokken partijen over te gaan tot het beëindigen van het gewapend conflict. Er werden akkoorden afgesloten die focusten op meer sociale en rechtvaardige structuren in het land. De guerrillastrijders verzamelden zich op verscheidene plaatsen onder toezicht van de toenmalige UNO. Daar leverden zij hun wapens in.

Enrique was lid van de **Nationale Raad van het 'Guerrillaleger van de Armen'**

(EGP). Hij nam deel aan de onderhandelingen en de commissies van de vredesakkoorden. Die werden uiteindelijk ondertekend in december 1996. Onmiddellijk daarna coördineerde hij het werk waarbij gesneuvelde makers geregistreerd werden, opgezocht, opgegraven en waardig bijgezet.

(foto: Enrique met megafoon en commandant Rolando Morán tijdens de periode van de inlevering van de wapens)

Stichting Guillermo Toriello

Deze stichting draagt de naam van een belangrijke politicus van in de tijd van de twee democratische regeringen (1944 tot 1954). Hij overleed in 1997.

De stichting kreeg als taak de inschakeling van de ex-guerrillero's van de vier fronten van het globale verzet URNG in het civiele leven. Het was geen sinecure. Niet alleen het vergaren van fondsen om dat indrukwekkend initiatief te bekostigen. De Europese Unie was een belangrijke sponsor. Maar jongeren, die met de jaren minder jong geworden waren en met een wapen op de borst doorheen woud en berg opereerden, 'opsluiten' in een huisje, het was een moeilijke klus. Strijders opnieuw aan het studeren zetten en aan een job helpen, het kostte enorm veel inspanningen en toewijding.

Enrique werd directeur van de Stichting. En tot aan zijn nieuwe strijd die hij leverde tegen de ziekte, kweet hij zich solidair en onbaatzuchtig van zijn opgelegde taak.

In 2004 bezocht ik het kantoor van de Stichting. Ik nam enkele foto's, onder andere van **maquettes van de woningen** die ontworpen werden om de leden van het voormalig gewapend verzet aan een onderdak te helpen.

'In Guatemala werd de militaire vrede afgesloten. De wapens werden het zwijgen opgelegd. Maar de vrede werd niet bereikt. De wortels van het conflict zijn er nog altijd. De heersende machthebbers zijn de sociale principes niet nagekomen. Er heerst conflict in de rurale gebieden door het inpalmen van gronden voor monoculturen. Er heerst discriminatie. De inheemse bevolking wordt aan de kant gezet.' (Enrique)

(foto: Stichting G.Toriello)

Ondertussen stichtte hij ook het '**Centrum Rolando Morán**' samen met die andere verzetsstrijder Alba Estela Maldonado. Net voor zijn dood gaf het centrum een boekje uit waaraan hij samen met anderen intensief werkte. '**Los Mapas del alma no tienen fronteras.**' (De Landkaarten van de ziel kennen geen grenzen) Het huldigt een aantal medewerkers met het gewapend verzet van buitenlandse afkomst.

(In het Infobulletin januari- februari 2018 werd daarover uitgebreid geïnformeerd.)

Gedurende enkele jaren vocht hij tegen de kanker. Hij overleed op 3 maart 2018 in zijn thuisland La Rioja. Tot zijn laatste snik bleef hij verbonden met het lot en de strijd van dezen die het opnemen voor een 'Ander Guatemala.'

Hulde aan deze solidaire vriend!

Guido De Schrijver

Steungroep 'Solidair met Guatemala' - Lidorganisatie van EU-LAT Network